

III. ÉVFOLYAM. 21. SZÁM.

3134

1906. NOVEMBER 15.

AZ AMATŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

A MAGYAR AMATŐRÖK
ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK
HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELEN HAVONTA KÉTSZER

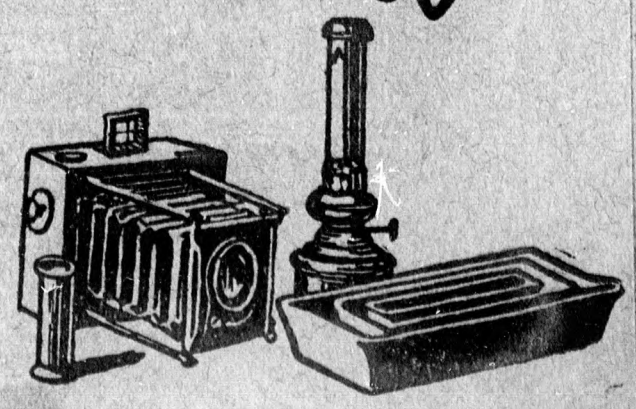
SZERKESZTŐ-
SÉG ÉS KIADÓ-
= HIVATAL:
BUDAPEST, VII.,
KIRÁLY-UTCA 89.

SZERKESZTI ÉS KIADJA:
KOHLMAN ARTUR Dr.

ELŐFIZETÉSI ÁR
EGÉSZ ÉVRE:
= 14 KORONA
EGYES SZÁM =
ÁRA 60 FILLÉR

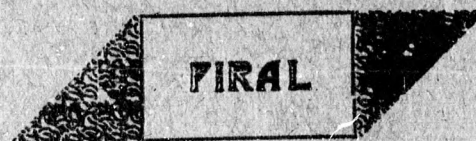
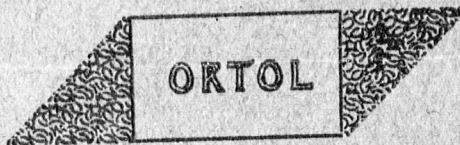
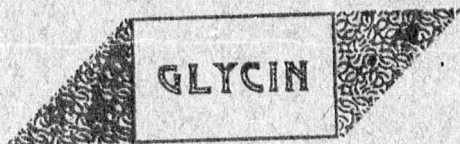
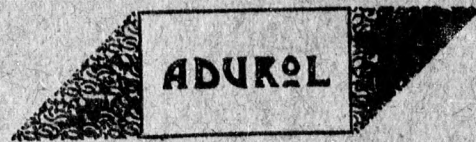
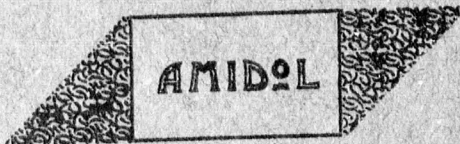
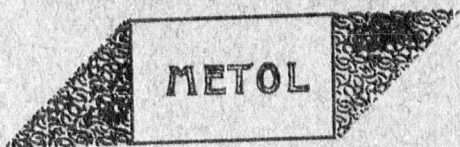

BARTA. E. 06.

□ J. HAUFF & Co G. M. B. H. FEUERBACH (WÜRTTBG.) □

HAUFF-ELŐHIVÓ szilárd alakban, töltényekben
és tömény-oldatban

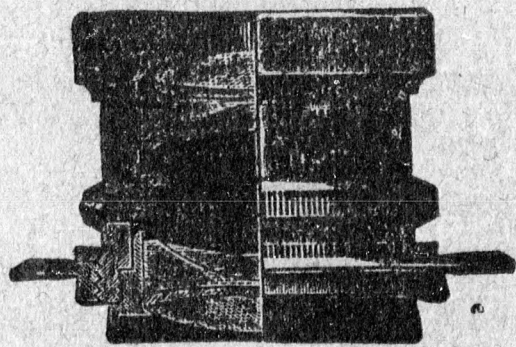

Kimerítő ismertetés a Hauff-féle Foto-kézikönyvben. □ Ingyen. □ Kapható minden foto-üzletben.

"AZ AMATŐR" BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 89. SZ.

Hirdetéseket kizárólag
csak a kiadóhivatal
vesz fel.

Inserate werden ausschliesslich
bei der Insertions-
Abteilung der Administration
angenommen.

OPTISCHE ANSTALT **E. SUTER, BASEL**

Különlegességei: FÉNYKÉPEZÉSI OBJEKTIVEK
minden előforduló munkálathoz. ♥ Különös figyelmébe
ajánlatnak mindenkinek: SUTER ANASZTIGMÁTJAI
F:7,2 és F:6,3. (Schweizi szabadalmi szám 21872.)

Arcképekhez, csoportokhoz, leggyorsabb pillanatfelvételekhez, épületek, belső helyiségek (interieurök), nagytások
és reprodukciókhoz. ♥ A legjobb univerzális objektív. ♥ Uj! Suter-anasztigmat, III. sor., F:5. Uj! ♥ Suter-anas-
tigmat-sorozatok minden mérethez. Aplanátok F:5, F:8, F:12. Arckép-objektívek, Petzval-rendszer. F:3,75, F:3,2

♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥ Suter Klapp-kamarál 9×12, 9×18 és 13×18 cm. 3-féle kivitelben. ♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥
Arjegyzék ingyen Suter Cartridge-kamarái filmekre 82×108 mm. és 8×12 lemezre. Arjegyzék ingyen
és bérmentve. ♥♥♥♥ Suter Prizma-kettős-távcsövei, hat és tízszeresek. ♥♥♥♥ és bérmentve

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

DISZMAGYAR-, egyenruha- és polgári ruhák MÉRTEK SZERINT
 valódi ANGOL- és MAGYAR szövetekből legjutányosabban készítettnek

Jelinek Ede és Társánál diszmagyar, egyenruha és polgári szabók
 HADFELSZERELÉSI ÜZLETE

Alapítattott: 1876. Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz. (Királyi bérpalota) Telefon: 87-48.

Legrégibb és legnagyobb üzlet
 e szakban. Alapítva: 1878.

PEJTSIK KÁROLY

FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE

IV., Városház-utca 1 BUDAPEST Kossuth Lajos-utca 1
 (Standard-palota) alatt

Ajánlja:
 minden
 a fényképé-
 szeti szak-
 mába vágó
 készülékeit
 és czikkeit
 jutányos
 árban.

műterem
 kizárólag
 amatőr-
 célokra.

Felvilágosítás
 és képes nagy
 árjegyzék
  kívánatra
 a legnagyobb
 készséggel.

SZÓTS SIMON SZÖNYEGTELEPE
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 15. sz.

Allandóan érkező divatos újdonságok és különlegességek: Perzsa, Smyrna, Axminster, torontáli stb. szőnyegekben, szövet- és csipke-függönyök, teljes és fél storok, ágy- és asztalterítők, flaneltakarók, utazó takarók, angol plaidek, ágyneműek, pokrócok, vas és rézbútorok, gyermek-kocsik, szabadalmazott átváltoztatható gyermekszékek és általában a lakásberendezéshez tartozó összes cikkekben. SZIGORÚAN

SZABOTT ÁRAK!! Megtekintés vételkényszer nélkül.

Megrendeléseiknél szivesk ének lapunk hirdetésére hivatkozni

BROMEZÜST-PAPIROS

közvetlen **másolás** és **nagyítás** céljaira

elsőrangú.

Tizenegy különféle fajtában gyártjuk.

Kimerítő használati utasítást és 17-es sz.
specziális árjegyzékünket díjtalanul küld-
:: jük minden érdeklődőnek. ::

Neue Photographische Gesellschaft
Aktien-Gesellschaft Steglitz-Berlin

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆

részlet-hátterek, „plein air“-ek, az előtérben elhelyezett rokkokó vagy ampir szalonszalkákkal, kerti rácsokkal, sövényekkel, festettmadarú paravánjaikkal, szőnyegekkel és kőoszlopaikkal, urnáival, csónakjaival és fejszavaraival képtelenül lehetetlen és lehetetlenül képietlen világítási effektusaival *nevetségesen* erőltetett természetellenes totális művésziatlenség, sőt vétek minden jó ízlés ellen: akkor részint a pusztába kiáltott szavak — részint falra hányt borsó — voltak kifakadásaim, melyek hatása részben gúnyosan lemosolygó vállvonogatásokat, részben pedig a „hivatásos“-aknak lenéző megvetését eredményezte. A laikusnak „művészetük“ szent berkeibe való betolakodását, hogyan is fogadhatták volna másként.

És hiába emelte fel szavát később — ismételten is — *Tóth Béla* a *Pesti Hírlap* tárcáiban az eredmény egy — immár nem létező — szaklap hasábjain megjelent, állításaiban hamis, védelmében erőtlén, művészi érzésben és gondolkozásban szegénynél is szegényebb, minden haladást ellenőrző meddő és sekélyes vitasorozat volt. És e vitában résztvettek Magyarország „*legnagyobb*“ üzemmel bíró szakfényképészei, akik féltékeny konzervativizmussal védelmezték az amatőr *Tóth Béla* támadásai ellen, *művészietlen, hazug* alkotásaik színhelyét, a minden kasirozott lim-lommal tele műterem mai berendezését.

És ugyanily görcsös igyekezettel kapaszkodtak bele művészetük egyetlen mentsvárába, a laikus nagyközönségnek beadott retusba is. Dehogy is lehet őket ennek a felesleges, inartisztikus, hazug és karaktert ölö, haszontalan mesterkedésből kigyógyítani. Aki megkísérli, az vagy bolond vagy tudatlan kontár, aki sarlatanizmusában elég vakmerő egy kipróbált, évtizedek óta oly fényesen bevált és hatásos művészeti eszköz, mint amilyen a mindenkét kinyaló retus, — leszólni, sőt annak elvetését, mellőzését sürgetni. És így fényképészeink nem hiába vonultak fel teljes számban lomtárukból előszedett, elavult szű- és rozsdátté érveikkel vértézetten a porondra, hogy megvédjék egyetlen az amatőröktől még *el nem hódított* büszkeségüket: a retust. Amitől óvjon is a művészet geniusza minden amatőrt!

Főérvüket említem meg csak e helyt s az sem művészeti. Ámde respektálandó, ha igaz, mert kenyér-érv. A közönség ízlése. Hogy t. i. a megrendelő „visszadobná“ a kinyalatlan, retus nélküli képet.

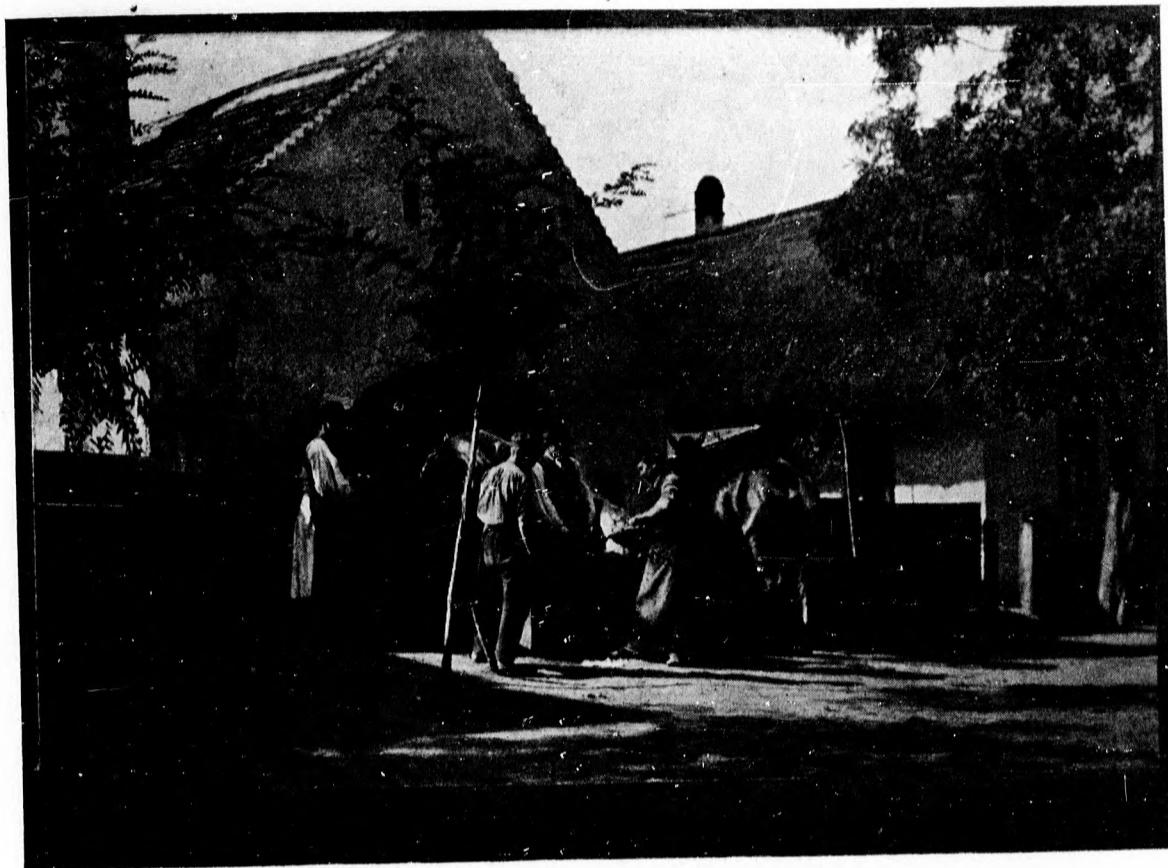
S ime mit látunk? Akad egy művészi ízlésű, erős egyéniségű bátor szakember, aki a *hamburgi nagy amatőrök hatása alatt* a kis szegényes külvárosi műteremben nevelkedik, izmosodik és mikor már „tud“, nagyot gondol és *kidobja műterméből a sok lim-lomot*, befedi szőnyeggel műtermének üvegtetőzetét és csinál a műterméből *rendes lakószobát*, valószínű, természetes világítással, valódi butorokkal, kényelmes karosszékekkel, intim szögletekkel. A falakat pedig beakasztja képekkel. És ebben a szobában kezd *Dührkoop* fényképezni. A szobában mindaddig, míg a modell magát abban teljesen otthonosan nem érzi, mi sem árulja el a fényképezési „kinzókamarát“. Csak ekkor hozzák be a fényképező gépet és míg a „mester“ a modellel beszélgetve gusztálja, asszisztense megfelelő személyzettel gyorsan beállítja, világítja a modellt és egynéhány pillanat múlva, míg az arcban a beszélgetés előidézte kifejezés teljesen meg van még, gyorsan megcsinálja a felvételt.

A modell most önkéntelenül is pózt változtat, mely — miként az előbbinél, nem állván kényeszer hatása alatt — természetének megfelelő lesz. Az asszisztens viszont a gép helyzetét változtatja ismét gyorsan, beállít, exponál és kész a második felvétel. Köszönöm! A modell feláll. Valami leköti figyelmét, megáll előtte. Megfigyelik. És ha helyzete tetszik, egy-két perc múlva már meg is van rögzítve. És így készíti *Dührkoop* mester 10—15 perc lefolyása alatt 8—10 „*felvétel-vázlatát*“, melyből egy-kettő mindig olyan, mely az illető modell egyéniségének tükré, szóval hű. Ezek kerülnek azután csak kidolgozás alá. És hogy *Dührkoop* mester a *retusnak esküdt ellensége* és csak a hibák kijavítására használja fel azt, az elmondottak után kiemelni felesleges.

Kohlman Artur dr.

□ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □

FALUSI KOVÁCS

□ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □

Mérei Emil,
 Budapest

□
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □

□
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □

A gumminyomásról.

Irta: HAJDU-HOFFMANN VIKTOR.

Előhívható a nyomat faliszt segítségével is. Jól átrostált faliszthez hárommnyi vizet veszünk. A pépszerű anyagot legalkalmasabb egy teáskannába önteni, amelyből aztán a rézsutos üveg vagy bádoglemezre fektetett nyomatra öntjük.

Először a kép azon részeire öntjük a falisztet, amelyeket leginkább akarunk kiemelni és csak azután térünk rá a többi részekre. Minél magasabban tartjuk a kannát a képtől, annál erőteljesebb a hatás. Ha azonban a hideg pép nem mutatkozik elég energikusnak, akkor langyosra melegítendő. Minthogy pedig a lemez, amelyre a kép erősítve van egy tában áll, módunkban van a már egyszer használt pépet összegyűjteni és újból elhasználni. A péppel való előhívásnál ép úgy, mint minden más előhívási rendszernél a teljes befejezéshez még keményebb vagy puhább ecseteket használunk.

Vannak, akik az előhívást vattapamacscsal végzik. Ismertetjük ezen előhívási módot is,

már csak azért is, hogy olvasóinknak módot adjunk, hogy azon eljárást, mely igényeiknek legjobban megfelel, kiválaszthassák.

Az előhívás menete a következő: A nyomatot rétegével felfelé vízbe teszszük, melyet annyiszor váltunk, amíg már nem festődik sárgára. Akkor egy híg hamuzsír-oldatot (1:400) öntünk az előhívandó képre és megmelegítjük a tálat szpiritusz vagy más lángon. A víz azonban csak oly meleg legyen, hogy bedugott ujjunk ne érezzen még fájdalmat. A kéznél lévő vattapamacscot most bemártjuk és teleitatjuk a meleg vízben. A vattát azután egyik végén megfogjuk és gyengéden végigsimítjuk vele a kép világosabb részeit. Az árnyékokat már erőteljesebb nyomással dörzsöljük. Munkaközben mindig előttünk legyen a celloidin nyomat, hogy annak alapján megállapíthassuk, hogy milyen részletek hívandók még elő. Ha a megmelegített víz előhívás közben kihül, melegítsük újból meg és folytassuk az előhívást. A fényeket azonban ez esetben is ecsettel kezeljük.

Utoljára hagyjuk a permetezővel való előhívás ismertetését, de nem azért, mintha sorban az utolsó volna, hanem ellenkezőleg éppen

□
□□
□
□□
□□
□
□

TÁJKÉP

Ernst Wertheim, Wien

azért, mert leginkább ajánljuk és bővebben akarunk vele foglalkozni.

A permetezéssel való előhívásnál ép úgy, mint az előbb méltatott eljárásoknál legelső dolgunk a kép kikromozása. Kikromozás után a képet 10—15 percig a tiszta vízzel telt tálcában hagyjuk, hogy a megszáradt képréteg kellően felázzon. Ha ez megtörtént, akkor a nyomatot kivesszük a vízből és rétegével felfelé ráerősítjük egy a vízvezetékhez közel ferdén felállított bádog- vagy üveglemezre. A vízvezeték csapjára olyan hosszú gummicsovét szorítunk, hogy elérjük vele a lemez erősített nyomatot. A cső szabadon lévő végébe egy a gumminyomás céljaira készített permetezőt erősítünk. Ilyen permetező minden jobb szaküzletben 1 korona 20 fillérért kapható. Kinyitva a vízvezeték csapját, a finomnyílású permetezővel először a képnek azon részeit locsolgatjuk, amelyekben sok a rajz s a sötét és világos részletnek egymással való változása. A kép nyugodtabb részeit egyelőre

nem bántjuk. Mikor a legerősebb (a markáns) részletek előtűnnek, áttérünk a kép nyugodtabb részeire, amelyeket nem akarunk túlságosan kiemelni, avagy oly részletek előhívására, melyeket — bántóbb voltuknál fogva — tompítani igyekezünk. Előfordul az is, hogy a képnek egyes részeit egyáltalában nem is permetezzük, hogy ezáltal egységes — se tónus, se rajz által meg nem szakított — felületet érjünk el, a képet nyugodtabbá tegyük vagy a figyelmet annak egy bizonyos részére, a jellegzetesre összpontosítsuk. Ez az eset különösen gyakori az arcképek és figurális tanulmányok háttérének temperálásánál. Máskor ismét mesterségesen bontjuk meg az egyszínű felületet helyenkénti erősebb permetezéssel. Így tájképeknél a levegőnek, a felhőzetnek kiemelése céljából. A különösen élénk fényhatásokat (ú. n. Spitzlichter) puha ecset segítségével mossuk ki a képből.

Az előhívás befejezése után a képet végén megerősítve felakasztjuk és megszáradtjuk.

ARCKÉP-
TANULMÁNYDr. Kohlman Artur,
Budapest

A fotografálásról.

SZELES BÉLA sorozatos előadása.

Architektúr és interieur felvételek.

Fő dolog, hogy elrajzolás ne legyen, amit a gép helytelen felállítása okozhat és kerüljük ahol csak kerülhetjük a szabályellenesét, mint pl. egy oszlopcsarnok részletét nem oszloppal, hanem bolthajtással befejezni. A szimmetria hajszolása helytelen, inkább oldalról készítsük a felvételt akár házról, akár utcáról, teremről van szó.

A kamara alsó lapját pontosan vízszintesre állítjuk, a beállító üveget merőlegesen és az objektív-deszka fel- vagy lefelé mozgásával hozzuk a teljes képet a homályos lapra. Ha nagyon közlelről kell a felvételt eszközölni,

úgy, hogy az objektív-lap elmozdításával nem kapunk eredményt, a gépet kissé felfelé irányítjuk. A létrejövő elrajzolás javítását a reprodukciónál fogjuk látni. Belső felvételek erős nappali világításnál készíthetők, de napsugár ne jusson be, ez esetben függönyt tegyünk arra az ablakra. Sokszor célszerűbb a mesterseges megvilágítás, sőt nem ritkán a kettőt együtt alkalmazzuk. Sötét sarkokat tükörrel deríthetünk fel.

Mozgó alakokat úgy küszöbölhetünk ki a képről, ha nagyobb időközökben többször exponálunk. A gépnek természetesen nem szabad elmozdulni, az exponálásokat a legrövidebbekre kell szabni, amellet a blendét oly kicsinyre venni, hogy a többszörös exponálás mellett se álljon elő erős túlexponálás. Távoli

KERTEK ALATT

B. Zelinka, Witkowitz

tárgyakat célszerű tele-objektívvel felvenni. Belső felvételeket nagyon gyenge előhívóval fejlesszünk.

Különböző felvételek.

Csillogó fémtárgyakat, gépeket vagy tompa nappali világításnál vesszük fel, vagy bekenjük őket terpentín és *taley* keverékével, kisebb tárgyakat $Mg CO_3$ és tej híg pépszerű elegyével. Ha nem szembenállva, hanem magasabbról nézve akarunk kisebb tárgyakat felvenni, akkor ezeknek adunk ferde helyzetet, nem pedig a gépnek.

Üres üvegedényekbe cigarettafüstöt fúvunk, vagy zavaros oldatot öntünk bele.

Stereoszkop felvételek

stereoszkop-gépekkel történnek. Lényegében két teljesen megegyező kamara, egyforma lencsékkel. Lehet egyik lencsét kiküszöbölni úgy, hogy egy lencse egy karra erősítve előbb pl. baloldalon használtatik, azután átfordítjuk a jobb oldalra és ott exponálunk. Ezalatt a bal nyílása persze fénymentesen fődve van. Elég egy lemez, ennek felerésze a bal, másik fele a jobb kamarához tartozik. (Folytatjuk.)

□ Hasznos tudnivalók a fényképezésről.

Saját tapasztalatai után írta: STANKOWSKY J.

Előhívókhöz szükséges vegyszerek.

Kalium karbonat: K_2CO_3 (potasse, hamuszír) fehér szemcsés test, vízben nagyon jól és lúgos kémhatással (a vörös lakmuszt megkékíti) oldódik. Háromféle K_2CO_3 fordul elő a kereskedésben: nyers, kétszer tisztított és a borkőből előállított, fényképezési célra csakis a két utóbbi használható.

Rendeltetése, az előhívó-anyag redukáló tehetőségét kifejleszteni, más szóval, sietteti a kép megjelenését.

*

Natrium karbonat: Na_2CO_3 (szóda, sziksó) víztiszta vagy jegeces test, a vízben lúgos kémhatással oldódik, használata ugyanaz, mint a kali karbonat-é, de hatása csak féllakkora.

*

Natrium hydroxyd: $Na(OH)$ (lúgkő, marólúg, maró szóda) a kereskedésben 3 féle tisztaságban fordul elő: nyers, (ez darabos, összefoilyt, tisztátlan tömeget alkot) tisztított és alcohole depuratum, csak a két utóbbit használhatjuk. Erősen maró, lúgos kémhatással nagyon jól oldódik vízben. Használatánál óvatossá legyünk, amennyiben tömény-oldatban a bőrön veszedelmes égési sebeket okoz, melyek nehezen gyógyulnak.

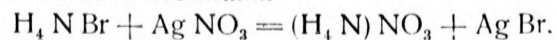
(Gyomorba jutva elroncsolja a száj nyálkahártyáját, a bázsingot, esetleg még a gyomrot is. Ellenszere a gyorsan alkalmazott citromlé, ecet nagy adagokban.)

Alkalmazása a fényképezésben csakis a tömény-hívóknál van, különben hatása olyan, mint a kali, vagy natr. carbon-é, de 10—15-ször erősebb; használatát, ahol csak lehet, kerüljük, amennyiben sok szerencsétlen eset okozója volt már.

* Mult számunkban a fenti cikknek száraz lemezeket tárgyaló részéből elnézés folytán kimaradt a felállított képlet befejező része, a képlet így van helyesen

vagy az ammonium bromidnál

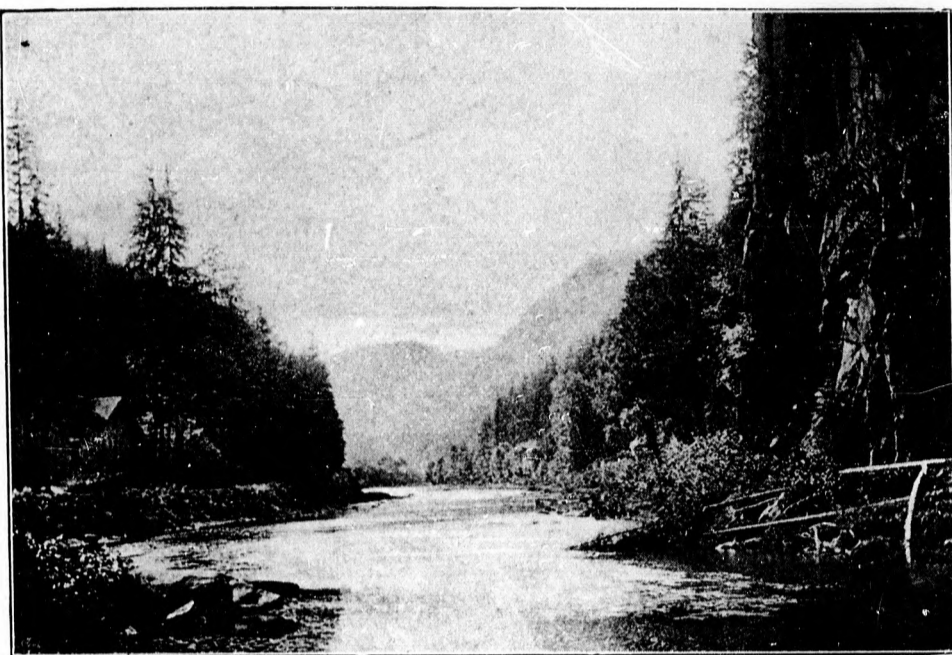

Szerk.

□ □ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □

REGÉNYES VIDÉK

□
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □

J. K.

□
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □ □

Natrium sulfurosum: Na_2SO_3 (natr. sulfit, kénesavas nátron) kétféle alakban van forgalomban, mint jegeces, amely 7 molekula vizet tartalmaz és a vízmentes, fehér poralakú, ez a jegecesnél mégegyszer erősebb. Az előiratokban, hol a natr. sulfurosum alakja megnevezve nincs, a súly mindig a jegecesre vonatkozik. A jegeces készítmény meleg, száraz levegőn állva vízmentessé alakul, amikor is állandóbbá és könnyebben oldhatóvá lesz, de mindenkor csak félannyi kell belőle, mint a kristályosból. Vízben jól és gyengén lúgos kémhatással oldódik.

Használata és célja csak az, hogy konzervál, azaz megakadályozza a könnyen bomló előhívók oxydálódását, amennyiben az oxygént mohón nyeli el, miközben ő maga kénsavas nátronná redukálódik.

*

Natrium bisulfurosum: NaHSO_3 (natrium bisulfit). Fehér poralakú, erős kéndioxyd szagú vegyület, mely vízben könnyen és savi kémhatással (a kék lakmuszt megvörösíti) oldódik. Használata csupán a fixáló nátron-oldat megsavanyítására, illetve savanyún tartására szorítkozik.

*

Kalium metabisulfurosum: $\text{K}_2\text{S}_2\text{O}_5$ (kali metabisulfit, kali pyrosulfit). A legjobb konzerváló szerünk! Hatalmas, nagy víztiszta jege-

ces vegyület, vízben szagtalanul, könnyen és erős savi kémhatással oldódik, előhívók konzerválására használtatik s kitűnően pótol minden más konzerváló szert.

Beszerezésénél óvatosak legyünk, amennyiben a legtöbb foto-üzlet helyette az olcsóbb kali bisulfurosum-ot adja, melyet felismerünk arról, hogy vízben oldva erős kénesgyufa szagot áraszt és a darához hasonló port képez, míg a $\text{K}_2\text{S}_2\text{O}_5$ nagy víztiszta jegeces test. Beszerezésére ajánlom Dr. Schuchardt kémiai gyárát Goerlitzben, ahonnan magam is beszerezni szoktam. Lemérésénél legyünk óvatosak, amennyiben erősen savanyú kémhatású lévén, az előhívót jobban elsavanyítaná a kellőnél, miáltal az előidézést nagyon gátolná.

A többi, sok újabb konzerváló szerről is írhatnék, de azokat mellőzöm, mert csak a már említettek használata folytán láttam brilláns eredményeket, de meg: „Biztosabb a járt út a járatlannál“.

Előhívók.

Pyrogallussav: $\text{C}_6\text{H}_6\text{O}_3$ (pirogallol, pirogall, piro) könnyű, fehér kristályos test, vízben nagyon könnyen oldódik, oldata rövid időn belül megbarnul, oxydálódik, amit azonban a kali metabisulfit oldata hosszú időre feltartóztat, sőt elveszi még azt a kellemetlen tulajdonságát is, hogy a kezét beszennyezze.

Sötét üvegben jól ledugaszolva sokáig változatlanul eláll (oldatot ne készítsünk sokat belőle, mert nem nagyon állandó), használatánál bánjunk vele csinján, mert borzasztó méreg.

Brillánsan átdolgozott, kitűnő fedettségű negatívokat ad; könnyen és szépen modulálható, tehát tetszésünkre van mintegy bízva, milyen negatívot akarunk.

Mindenféle expozícióra és felvételre, kivált ahol a részletességre nagy súlyt fektetünk, helyén való.

Elengedhetetlen hibája az, hogy némely előirat után készítve, a kezét, ruhát lemoshatatlanul elpiszkítja.

Saját összeállítású, nagyon ajánlható vény a következő, melylyel magam is nagyon soká és kitűnő eredménnyel dolgoztam; kitűnő fedettségű jó negatívot ad. A hőmérséklet nem befolyásolja:

- A 100 cm³ forralt hideg lepárolt vízben oldunk
 30 gr. natr. sulfurosumot a teljes oldódás után
 10 gr. pyrogallust oldunk és ledugaszolva félreteszszük.
- B 1000 cm³ dest. víz
 50 gr. natr. sulfuros.
 40 " " carbon.

Használatra A-ból 2 részt, B-ből 10 részt elegyítünk. Így összekeverve 3—4 napnál tovább nem használható.

Nagyon tartós Pyrogallus-hívó a következő, dolgoztam vele, szép és jó negatívot ad:

- I. 100 cm³ párolt víz
 25 gr. K₂S₂O₅
 10 " pyrogallol.
- II. 100 cm³ párolt víz
 12 gr. natr. carbon
 10 " natr. sulfit (poralakú).

Használatra I-ből 10 cm³
 II " 35—40 "
 vizet 60 "

Ezekon kívül még számtalan előírás van forgalomban, melyeket azonban nem ajánlhatok, mert nem ilyen megbízhatók.

Egyesületeink figyelnébe.

Az alanti cikket Kiss Zoltán Szombathelyen megjelent „Fotografia“ című lapjából vettük át annak kijelentése mellett, hogy annak tartalma teljesen megegyezik, a mi véleményünkkel. Nyílt titok az már, avagy nem is titok, hogy többen az amatőr-fotografiának az úgynevezett mesterei közül Bécsben vagy Budapesten nem sajátkezűleg, hanem kialakított bérért más által készíttetik el képeiket, melyeket aztán mint az ő alkotásaikat bámul és dicsóít a szemlélő és a sajtó egyaránt. Még nem régen volt módunkban saját szemünkkel meggyőződni, hogy egy már több kiállításon első díjakkal jutalmazott művészi amatőrnek egy másodlata csekély és lényegtelen eltéréssel, egy helybeli előkelő szakfényképész kirakatában volt látható, természetesen mint az illető fényképész műve. Ezen abszurd eljárás megszüntetését célozza az alanti cikk.

„Nem kisebb dolgról van itt szó, mint arról, hogy vannak egyes ismertnevű amatőrök, akik a fényképezési tárlatokon az első díjakat szokták elnyerni kiválóan tökéletes technikával előállított gumminyomataikkal, akik ezen képeiket egy közismert bécsi műintézettel készíttették el. Kiállítják aztán a saját maguk nevei alatt s mint a gumminyomás nagymesterei fogadják az ovációkat azok részéről, akik egyenes gondolkodásuknál fogva azon tisztességes hitben vannak, hogy ezen művészi alkotásokat maga a kiállító készítette.

Minden amatőrfényképész tisztában van azzal, mit jelent az, amidőn egy apró fényképfelvételt művészi hatású képpé kell kidolgozni. Maga a nyers felvétel az objektív gépies munkája; az individuálist a művészt a megfelelő nagy méretben való másolással, a másolás kombinációjával és módosításaival, továbbá jól megválasztott színhatással lehet létrehozni. Nos hát ezek a „művészamatőrök“ ezt a munkát, amely művészi képességet, ízlést és fáradságos tanulás után elsajátítható technikai készültséget feltételez — nyilván nem azért, mert birtokában érzik magukat ezen tudás és készültségnek —

□ □ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □

SVÁJCI FALU

□ □ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □

J. K.

□
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □ □

□
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □ □

másra bízták, olyanra, aki tud szép dolgokat alkotni s a megrendeléseket árszabás szerint effektuálja.

Mily könnyű módja a hírnévre vergődésnek, az első díjak elhalászásának s mindehhez szükségtelen más mint egy Kodak. A sok kodakolás között mégis csak akad néha olyasvalami, amiből olyan nagymester, mint pl. Kosel vagy Lusche stb. bírnak művészi hatású képet alkotni. Elvégeznek ezek jó pénzért minden munkát, sőt még felvételeket is készítenek megrendelésre. Micsoda dőre ostobaság futkosni, fáradozni motivumok után, keresni mi a művészi, bajlódni a gumminyomás körülményes technikájával, mikor ezt nem is olyan drágán, mind meg lehet pénzért szerezni!

Igy gondolkozhatnak ezek az urak; de nem így gondolkozik a komoly amatőr, aki érez magában képességet, akit passziójában nemes ambíció vezérel, akire nézve értéktelen dolog az, amit nem a maga tudásával és művészetével hoz létre.

Már a budapesti II. nemzetközi művészi fényképek kiállítása idejében felmerült az a hír, hogy egyes amatőrök ott kiállítva levő

képeit a hivatkozott bécsi műintézet készítette. Ez erre vonatkozó bizonyítékot — a cégnek azon levelét, amelyben művészi képességének bizonyítékául felsorolja azon kiállítók neveit, akiknek kiállítva levő képeit műintézete készítette — sokan nem látták s így nem adtak hitelt akkor a híreszteléseknek. Meg volt tehát a mód és alkalóm, hogy ezek az amatőrök — jó hírneveik érdekében — csendesen visszavonulhassanak s talán az egész eset feledésbe ment volna. Úgy látszik azonban nagy volt bennük az ambíció arra nézve, hogy neveiket az elsők között emlegessék tovább is; teremteni pedig ehhez méltót, egymagukban gyöngének érezték magukat. Ezt látszik tanusítani a hivatkozott bécsi cég folyó év október 17-én kelt újabb értesítése.

Nem akarjuk üldözni a megtévelyedetteket! Ez alkalommal meg sem nevezzük őket. Ügyükkel nem passzióból, de sajnálatos szükségességből foglalkozunk. Mint amatőrök menjenek oda vissza, ahonnan előkerültek: az ismeretlenség homályába! Hiszszük és reméljük, hogy képeikkel tárlatainkon többé nem találkozunk, de ha csalódnánk ezen feltevésünkben,

GYERMEK ARCKÉP

Tasnády Antalné, Szentés

úgy nem fogunk késni neveiken megnevezni és közreadni kétségbevonhatlan bizonyítékainkat.

A klubok pedig — mint erkölcsi testületek — bizonyára tudják, hogy ilyen visszaélésekkel szemben mi a kötelességük s hogy nem lehet a közömbös szemlélődés álláspontjára helyezkedni; ha mint előkelő egyesület, maguknak helyet, tekintélyt és erkölcsi súlyt vindikálnak. Mi az igazság kiderítésében készségesen állunk rendelkezésükre.

A kiállítások rendezőbizottságai pedig okuljanak ezen esetből s a kiállítóktól vegyenek reverzálist, amelyben azok becsületszavukat adják arra nézve, hogy kiállítandó képeik a saját munkáik; így talán elejét lehet venni a rendszeres visszaéléseknek; mert ellenkező esetben a komoly és törekvő amatőr visszavonul a tárlatokról, amint arra már eddig is eset van.“

Höcheimer-féle gummieljárás.

A gummieljárásnak egy egyszerű és nem sok szakismeretet és munkát igénylő módja a Höcheimer-féle módszer.

Höcheimer papirja a szükséges gummi és festék-réteggel már el van látva, csupán az érzékenyítést kell eszközölnünk. Az érzékenyítő fürdőt a következő anyagokból állítjuk össze:

40 gr. kaliumbichromat,
1000 gr. destill. víz,
1—2 gr. vegytiszta hamuzsír.

Az oldat hőmérsékének nem szabad 7—8 R. foknál nagyobbak lenni.

Az érzékenyíteni kívánt papírost $\frac{1}{2}$ percig a fenti oldatba helyezzük, ügyelvén arra, hogy az oldat folytonos mozgásban legyen, nehogy léghólyagok keletkezzenek. Sötétben történt szárítás után fotométer segítségével másolunk.

Ügyelnünk kell a különböző színek érzékenységi fokára. Leggyorsabban másolódnak a kék és a zöld szín, utána sorakoznak a sötét fekete, a rötél, a melegfekete, a Rembrandt-barna és a szépia. A másolás lehetőleg erős napfénynél történjék. Mindenesetre tanácsos a képeket kissé túlmásolni.

A másolás befejezte után, többször változtatott vízben kimossuk a krómot a papirból, miközben a papír réteges oldala lefelé fordítandó. 8—10 percnyi mosás után a kifejlesztésre térhetünk át, melyet teljes napfénynél végezhetünk.

Az eljárásnál a papírt egy kissé rézsút álló bádoglemezre fektetjük, mely alá a mély hívóedény lesz állítva, úgy hogy a locsolásnál lecsurgó folyadék abba belefolyhasson. A folyadék állandó hőfokát borszeszlámpa által biztosítjuk. Az edénybe töltünk a következő folyadékból bőséges mennyiséget.

Minden liter vízhez 10 gramm faliszt és $\frac{1}{2}$ —1 grammnyi vegytiszta hamuzsír keverendő. E folyadék hosszabb ideig eltartható, a hamuzsír azonban később hatását vesztvén, pótolandó. Túlságos hamuzsír-tartalom a kép erejét csökkenti. Az egyes színek más-más hőfokú fürdőt igényelnek, mely fokok azonban a papirhoz csatolt utasításon meg vannak jelölve. Tanácsos a kifejlesztést alacsonyabb hőmérsékletnél kezdeni, a kép megjelenése után pedig az előirtra áttérni. Helyes chromozás, szárítás és másolásnál a kép 4 perc multán teljesen kifejleszhető.

A faliszt szerepe a megvilágítatlan részeket mechanice leválasztani. Szükség esetén a kép egyes részei erősebb locsolás által módosíthatnak.

A befejezett fejlesztés után a képet rövid időre hideg zuhanyra teszszük ki, majd egy liter vízben oldott 40 gr. natriumbisulfitból álló derítő fürdőt alkalmazunk.

P—k.

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

Brómezüst-papírok gyengítése. Igen gyakran előfordul, hogy brómezüst-képeinket túlexponáljuk s így, ha a kellő szint el akarjuk érni, le kell azokat gyengíteni. Többféle mód áll rendelkezésünkre:

I. Veszünk

1000 kcm. vizet,
1 gr. kaliumpermanganatot,
1 kcm. konc-kénsavat.

A képet ezen oldatba helyezzük, s addig hagyjuk benne, míg a kívánt gyengítést elértük. A gyengítés által előállott sárgás szineződést 5—10%-os Bayer-féle acetonsulfit-oldattal távolíthatjuk el. Feltétlenül szükséges ezen eljárás sikeréhez, hogy a fixirnátron legcsekélyebb nyoma is eltávolíttassék.

Kiváló eredményt nyújt a -jódkalium gyengítő is a következő oldatban:

100 kcm. víz,
1—2½ gr. jódkalium,
0½ gr. jód levélkékben.

A képet mindenekelőtt vízbe áztatjuk s aztán nagyon rövid időre a fenti oldatba mártjuk, a jódezüst sárga szineződése, mely a gyengítés által a képen létre jön, eltűnik, ha a képet 1:5 arányú fixiróoldatba helyezzük, azután jól kimossuk. Gyakran előfordul, hogy ezen gyengítő használata folytán a kékes színű kép lesz az eredmény, ennek oka a jódnak a papiros érzékeny rétegében levő keményítőre való hatásában rejlik, ezen szín azonban a fixir-fürdőben azonnal eltűnik.

Lemezeknek lokális legyöngítése. A lemezek egyes túlfedett részeinek legyöngítése tudvalevőleg alkoholba mártott pamuttal, vagy puha kendővel való dörzsöléssel is eszközölhető. Ezen lokális gyengítés elősegíthető oly módon, hogy az alkohol közé egy kevés vízmentes hamuzsirt vagy szódat vegyítünk s ezt a vegyületet jól felrázzuk. Ámbár az alkoholban a fenti anyagok csak nagyon kevésé oldódnak, mégis eléggé arra, hogy a zselatin felső rétegének megpuhítását elősegítse s a gyöngítésre alkalmasabbá tegye.

Javított urán-erősítő. A rendes jégecettel készített urán-erősítő többféle hátrányai, mint a fehérek megsárgulása stb. egész jól kiküszöbölhetők, ha az előírt jégecet helyett citrom- vagy oxálsavat veszünk.

Ez úton egy oly erősítőt kapunk, mely negatív átlátszó részeit érintetlen hagyja, a brómezüst másolatokat vörösre szinezi anélkül, hogy a fehéreknek ártana. Az erősítés ez esetben olyképp megy végbe, hogy a vörös vérlúgsó a negatív fémezüstje által

redukáltatik s a képződött sárga vérlúgsó pedig a a gelatinrétegből fölszívott uránsó jelenlétében csakhamar kiválik. Az erősítő következő anyagokból állítandó össze:

Desztillált víz	100 kcm.
Citromsav	2½ gr.
(Vagy e helyett oxálsav)	1½ gr.
Urán-nitrát	1½ gr.
Vörös vérlúgsó	0,8 gr.

Legjobb azonban az egyes anyagokat külön föloldani, a sötét helyen készletben tartani. A jól kimosott negatívek e fürdőben igen gyorsan erősödnek meg. A kívánt fokot elérve, a negatív vagy a brómezüst-másolat citrom- vagy oxálsavval gyengén megsavanyított vízbe teendő. A kevert oldatot is eltehetjük egyideig, de az soká nem áll el, a citromsavval készült valamivel tovább, mint az oxálsavval készült.

Maga az erősítés igen egyenletesen megy végbe s ha esetleg oly helyek mutatkoznának, melyeken nem fog az erősítő, úgy ennek az az oka, hogy a lemez kimosása horganylemezből készült mosóban történt, ugyanis a horganyosók megakadályozzák az urán ferrocyanidnak a képződését.

Lemezek legyengítése rhodannal. Fátyolos vagy túlfedett lemezeket legyengíthetünk fixirnátron alkalmazása nélkül is és pedig úgy, hogy a vörös vérlúgsóval nátron helyett rhodanammoniumot vegyítünk össze a következő arányban:

Víz	1000 kcm.
Vörös vérlúgsó	1 gr.
Rhodanammonium	2 gr.

A negatív egyes helyeihez odaragadt másoló-papírrészek eltávolítása s az esetleg megsérült negatív helyreállítása. A másolópapir odaragadásának többféle oka lehet. Vagy a papír vagy a negatív volt nedves, vagy a lakkbevonat volt lágy, ragadós vagy a papírt fogtuk meg a másolásnál utánnézés alkalmával nedves kézzel, vagy pedig az esetleges pornak a negatívról lefuvása alkalmával nyál vagy lehelet jutott a papírra, vagy pedig télen a negatív rétegére a meleg helyeni utánnézésnél pára csapódott le. Ily esetekben a papírkép rendszeren elvesztnék tekinthető, de a negatív is kárt szenvedhet ezáltal, mert könnyen foltokat kaphat.

Ha csak egyes nagyon kis pontszerű helyeken ragadt oda a papír a negatívhoz, úgy a sérülések a papírmásolaton még utólag retussal kijavíthatók.

Elsősorban a negatívról kell a papírrészeket eltá-

volítanunk, még pedig olyképp, hogy azt ha lakkozva nem volt, egy tál hideg vízbe teszszük s kis idő múlva megkísértjük a papirost lehúzni vagy esetleg óvatosan ledörzsölni. A papírrészek eltávolítása után a brómezüst papírok kivételével legtöbbször szükséges lesz a papírból a negatívba átment káros anyagokat, mint ezüstnitrátot, káliumbichromátot stb., is eltávolítani. Az esetben, ha a másolópapír celoidin volt, úgy a lemezt előbb meg kell szárítanunk s a rátapadt celoidin-maradványokat egyenlő rész alkohol s aetherkeverékkel, még pedig egy gyapot-csomó segélyével eltávolítanunk.

A chlorezüst papirokból a negatívba átment ezüstnitrát okozta barna foltokat 5%-os vörös vérlúgsó-oldattal távolítjuk el. Pigment papirtól eredő sárga foltokat pedig 10 kcm. savanyu sulfitlúgnak s 100 kcm víznek az oldatával.

Lakkozott lemezekhez ragadt kisebb papírrészeket a kellő óvatosság szem előtt tartásával egy éles vakarókéssel távolítjuk el. Ha azonban nagyobb darab ragadt volna a negatívra, úgy a lemeztől a lakkréteg okvetlen eltávolítandó. E célból a lemezt erős spirituszba mártjuk s a papírrészek eltávolítása után, föltéve, hogy a negatív nem lett foltos, azt újból meglakkozhatjuk. Ellen esetben azonban a lakkréteget teljesen el kell távolítanunk, még pedig újból egész friss spirituszba mártással, miközben a lemezt gyapotsomóval óvatosan dörzsölgetjük. Ezután kevés ammoniakot tartalmazó vízbe teszszük, hol addig hagyjuk, míg a folyadék lecsurgásánál zsíros sávok többé nem mutatkoznak. Végül tiszta vízzel újból lemossuk s esetleg a szükséghez képest a fönt leírt folt eltávolító műveletnek is alávetjük.

Cyanotyp-papiros házilag való előállítás.

Citromsavvas vasoxid-ammonium és vörös vérlúgsó-oldat segítségével házilag nagyon könnyen elkészíthető nagy fényérzékenységű cyanotyp papirost állíthatunk elő. Az oldat a következő:

25 gr. zöld citromsavvas vasoxidammoniumot oldjunk fel 60 kcm. vízben s ugyanezt vegyítsük 9 gr. vörösvérlúgsónak 60 kcm. vízben való oldatával.

Fenti oldatot ecsettel vagy pamuttal papírra kenjük fel és annak száradása után másolhatunk.

A kép állandósítása egyszerűen úgy történik, hogy a lemásolt képet tiszta vízbe mártjuk és kiáztatjuk.

Élénkebb színt érhetünk el akkor, ha másolatokat kimosás után pár csep sósavval savanyított vízbe mártjuk s utána röviden kiáztatjuk.

Kemény negatívok megjavítása. Az eddigi módon végzett eme műveletnél rendszeren a félárnyékok is szenvedtek. Ezt elkerülendő, a következő módon

kell eljárunk. Tegyük először is a negatívot a következő fürdőbe:

tömény kettedchromsavaskáli oldat	10 kcm.
víz	100 „
tömény sósav	2-3 „

s hagyjuk bent addig, míg az üvegfélről nézve fehérnek nem látszik; azután mossuk mindaddig, míg a víz teljesen tiszta nem marad, illetve míg az már nem sárga. Nagyon erős negatívot előbb sötétben meg kell szárítanunk, kevésbé keményet azonban még nedvesen a következő oldattal hívhatjuk elő:

nátriumsulfit	3 gr.
amidol	0.5 „
víz	100 kcm.
alkohol (96%-os)	100 „

Az alkoholt rázás közt csak akkor adjuk a többi folyadékhoz, ha a nátriumsulfit s az amidol már föloldódott.

Ha egy kevés só csapódna ki, úgy szűrjük meg az oldatot, amelyet csakis friss állapotban szabad használnunk.

Szinező fürdő, mely fekete képeket ad. Másolni zöld üveg alatt kell: az erőteljes másolatokat, a fölös ezüstnitrát gondos kimosása után, az alábbi szinező fürdőben szinezünk;

víz	2000 kcm.
borax	15 gr.
urannitrát	1.5 „
chlórarany	1 „

E fürdő igen energikusan működik. Fixálás 10 percen át 12%-os fixáló nátronban.

Üvegre tapadt arisztó-papír. Az arisztóképeket — hogy fényesek legyenek — tükörüveglapra szokták préselni. Ha az üveg nem volt absolute tiszta, vagy ha az arisztó-papiros zselatinrétege nagyon átpuhult, akkor a képek úgy az üvegre tapadnak, hogy leválasztani nem lehet. Ilyenkor a képet hátulról higított formaldehid (formol) oldattal megnedvesítjük és száradás után le fognak az üveglapról vállani. Ezen kellemetlenségeket megelőzendő: a fixálás utáni hosszú mosás után — amikor is az arisztó-kép zselatinrétege teljesen át van puhulva — előbb szárítsuk meg a képeket teljesen. A száraz képeket kissé vízbe mártva, ha jól tisztított üveglapra préseljük fel, soha sem fognak odatapadni.

Pyro-előhívóban megsárgult ujjak tisztítása. A pyrogallolban megsárgult ujjakat: ammoniumperszulfáttal lehet megtisztítani. E célra egy kevés sót megnedvesítünk s ezzel a megsárgult ujjakat ledörzsöljük.

KIÁLLÍTÁSOK.

Az Amatőrök Orsz. Szövetsége új helyiségeiben még lehetőleg ez év folyamán óhajtja rendezni II-ik házi kiállítását. A jövő év tavaszán rendezendő országos kiállításnak előkészületei is folyamatban vannak. A Szövetség felkéri ez úton is tagjait, hogy fenti kiállításokra készüljenek. A szükséges felvilágosításokkal a Szövetség titkára szolgál.

A Societe Photographique de Touraine 1907 február 16. és március 4-ike között nemzetközi művészi fényképkiállítást rendez, melyen a Magyar Amatőrök Országos Szövetsége kollektíve fog részt venni. Résztvenni óhajtók f. évi december 31-ig jelenthetik be szándékukat a Szövetség titkári hivatalában IV. ker., Városház-utca 3—5., vagy pedig lapunk szerkesztőségében. Minden résztvevő emlékplakettet kap. Közlebbi részletekkel jövő számunkban szolgálunk.

A Societe de Photographie de Marseille, amelynek ezidei tavaszi kiállításán Szövetségünk is szép sikerrel vett részt, jövő év, azaz 1907 tavaszán ismét nemzetközi kiállítást rendez, melyre Szövetségünket is meghívta. A kiállítás 1907 márc. 2-tól márc. 24-ig lesz nyitva. Bejelentéseket 1907 január 15-ig fogad el *M. Cullet*, a Societe de Photographie de Marseille titkára, kinek címe: Marseille, Rue Saint Saviourin 38, valamint lapunk szerkesztősége is, aki az érdeklődőknek szívesen szolgál felvilágosítással.

A Deutscher Photographen-Verein a következő értesítést küldte be hozzánk:

1910. év május havától szeptemberig Drezdában fényképészeti világkiállítás rendeztetik. Ezen kiállítás nem csupán fényképészeti tárgyakat: mint művészi s tudományos fényképeket, eszközöket és anyagokat fog magába foglalni, hanem úgy van tervezve, hogy a fotográfia egész birodalmát teljes kiterjedtségében tárja szem elé. Tervbe van továbbá véve nagyobb gyári üzemeknek, úgymint optikai intézményeknek, kamaragyáraknak, nyomdaintézeteknek (heliogravure, fénynyomás, rotációs nyomás) és ezekhez hasonlóknak teljes működésben való bemutatása. E vállalkozás az illetékes hatóságok részéről a legmesszemenőbb támogatásban fog részesülni s a legelőkelőbb személyiségei és legnevesebb cégei a bel- és külföldnek készségesen ígérték meg közreműködésüket. A bel- valamint a külföld összes fényképezési egyesületeit és szakfolyóiratait felkérjük, hassanak oda, hogy ezen nagy mű: a fényképezés összességének bemutatása sikeresen eszközölhető legyen.

A nagy mű vezetése a Deutscher Photographen Verein J. P. (székhelye Weimar) kezében van,

amely egyesület a Dresdener Gesellschaft zur Förderung der Amateur Photographie J. P. (székhelye Drezda), valamint több gyáros és kereskedővel társulva, az előmunkálatokat már megkezdette.

A Magyar Turista Egyesület egyetemi osztálya pályázatot hirdetett főiskolai hallgatók részére, utazási, népeletet és szokásokat tárgyaló fénykép-felvételekre.

A pályázatra 80 kép érkezett be, melyeket az egyesület az „Egyetemi Olvasókör“ Petőfi-termében állított ki. Mielőtt a képekről szólnánk, nem mulaszt-hatjuk el elismerésünket kifejezni a fenti egyesület buzgó tisztikarának, mely a fényképezés szép művészetének terjesztését nemcsak programjába vette fel, hanem ezen programjának kiviteléhez pályadíjak kitűzésével hathatósan hozzá is látott.

Hogy koronázta-e siker az egyesület fáradozását, e kérdésre a pályázatra érkezett 80 db. kép megtekintése után, sajnos, nemmel kell felelnünk. A kiállított képek, csekély kivétellel, gyenge, kezdő amatőr-felvételek, igen sok még a technika legkezdetlegesebb nehézségeivel is nehezen tud csak megbirkózni. Ezen képanyagot kár volt az egyesületnek kiállítani, a pályadíjak kiosztása után újabb buzdító és a technikai kivitelre is figyelmeztető körlevél sajtó útján való terjesztését ajánlottuk volna inkább, a beérkezett képanyag hibáinak és gyengéinek feltüntetésével.

E kiállítást egy szép törekvés és nemes igyekezet első szárnypróbálgatásának tekinthetjük csupán és azon reménynek adunk kifejezést, hogy az egyesület fáradozását a legközelebbi pályázat alkalmából sokkal szebb és érdemesebb siker fogja koronázni.

A beküldött képek közül

1-ső díjat, 5 db. aranyat nyert Csitáry Kálmán, a Magyar Amatőrök Országos Szövetsége tagjának „Deákkúti-út“ című képe.

2-ik díjat, 3 db. aranyat Ifj. Unger Emil turista-képei.

3-ik díjat, 2 db. aranyat Nyáry Jenő és László brómezüstképei.

Okleveleket nyertek: Ivánkovics Imre, Németh Béla, Büttel János, Spányi Bódog és Ágoston Béla a Magyar Amatőrök Országos Szövetsége tagja, utóbbi kettőt is, hangulatos naplementeieért, melyek a kiállított képek közül úgy technikai kivitel, mint tárgyánál fogva messze kimagaslanak. A kiállítás-rendezés élén Serényi Jenő az egyesület alelnöke a szép célhoz méltó buzgalommal járt elől.

KÜLÖNFÉLÉK.

Folyadék-lencsék.

Közli: MÉREI EMIL.

É lapok olvasói bizonyára jól ismerik — hírből — a folyadéklencsét. Az „Amatőr” többször írt már róla ismertető közleményeket, közölt felvételeket is, melyek a Mayering-lencsékkel készültek és mégis — bár a külföldi kamaragyárosok, mindenütt Mayering-lencsékkel felszerelt kamarákat is hirdetnek — hányan vagyunk magyar amatőrök, akik eziránt a fontos magyar találmány iránt érdeklődünk, azt vásároljuk és apparatusunkat folyadék-lencsékkel szereltettük fel. Itt is beválik a közmondás: hogy senki sem próféta hazájában. Úgy vélem nem lesz érdektelen, ha a berlini „Central-Zeitung für Optik und Mechanik” erre vonatkozó közleményét kivonatossan közlöm:

„Évek hosszú során nagy fáradsággal sikerült egy magyar kémikusnak olyan folyadék-lencsét készíteni, amely nemcsak sokkal olcsóbb az eddigi fotografiai és csillagászati lencsénél, de minden tekintetben kiállja azokkal a versenyt.

A „Science” egyik hozzáértő munkatársa, úgy nyilatkozott, hogy különösen csillagászati célokra ha beválna az ilyen folyadék-lencse, valóságos forradalmat idézne elő az optikában.

Az eddig készített legnagyobb csillagászati távcső objektív átmérője 1½ méter s előállítására évekig tart s néhány 100.000 márkába kerül. Mayering eljárásával egy ilyen nagy folyadék-lencse néhány hét alatt elkészülhet s alig kerülhet többre 2000—3000 márkánál!

Egy jeni üvegből készült lencsének az ára — ha csak 25 cm. átmérőjű s így csak közép nagyságú távcsőbe való — körülbelül 7000 márkába kerül s Mayering új eljárásával nem kerülne többre 150 márkánál!

Fotografiai célra szolgáló lencsék pedig még ennél is jóval olcsóbbak, annak dacára, hogy éppen olyan jók, mint a masszív üvegből készült anasztigmátok.

A találmány tulajdonképpen abból áll, hogy két óraüveg közé egy folyadék van elhelyezve. Ez a folyadék az üveglapokkal úgy van összeegyeztetve, hogy teljesen achromatikus képet ad. A folyadék olyan légmentesen van a két üveg közé szorítva, hogy absolute semmi külső dolog sem befolyásolhatja. Így a folyadék el nem párologhat s az összeállítás is olyan, hogy sem az idő, sem meleg, sem hideg nem hat rá. 50 fok hideg és 60 fok melegenél a lencse egyformán kiállta a próbát. Még egy kitűnő tulajdonsága van e lencséknek, hogy a fényt igen könnyen engedik át, mert a folyadéknak igen csekély

a fajsúlya, az üveg pedig vékony; a tömör üveg lencsék ellenben aránylag igen sok fényt nyelnek el. Világos tehát ebből, hogy ez új lencsék ugyanazon nagyság mellett fényerősebbek a régieknél.”

Eddig a közlemény. Csak azt teszi még hozzá a fentnevezett lap, hogy ezek a folyadék-lencsék már „Ausztriában” készülnek és olcsóságuknál fogva bizonyára mihamarabb tért hódítanak. Ezt kívánjuk mi is.

Berliner Fabrik Photographischer Papiere beküldte hozzánk Drei Ring jegyű különféle fényképezési papír, selyem, bársony, vászon és falap gyártmányainak ismertetését és ugyanezen anyagokból készült levelezőlap gyártmányainak pár mintáját. Amennyiben még ezek használhatóságát és jóságát még nem volt módunkban kipróbálni, most csupán a fenti regisztrálására vagyunk kénytelenek szorítkozni.

Uj lámpa villanópor-felvételekhez. Vezuv elnevezés alatt a berlini Otto Spitzer cég (Berlin W.) egy újfajta villanó-lámpát bocsát áruba. E lámpa egy bádogveretű faszekrényéből áll, melynek közepén kis mélyedés van a gyujtólap részére; a mélyedésen lévő nyílás és az ahhoz tartozó retesz a gyujtólapocskára megerősítésére szolgál. A szekrényke belsőjében egy emeltyűvel ellátott rugó van elhelyezve, melynek vége a gyujtólapalattal eltakart, fentemlített nyílásba ütődik. Az emeltyű a hozzátartozó csavarral visszahozható és megerősíthető. A felvétel alkalmával a gyujtólapot a mélyedésbe szorítjuk, a gyujtóport ráhajtjuk és az emeltyűt mozgató csavart addig forgatjuk vissza, míg az szilárdan megáll. Ha most a szorítón lévő zsinórt könnyen meghúzzuk, a zár felnyílik, az emeltyű a nyílás fölött lévő gyujtólapra ütődik, ez pedig a villanóport lánggra lobbantja. A lámpa ára 2.75 márka.

„Az Amatőr” laboratoriuma.

Szerkesztőségünkbe a következő fényképezési anyagok és eszközök küldettek be kipróbálás és megbírálás céljából:

Rigler-féle magyar gyártmányú *Adria*-lemezek, különféle fényképezési céloknak megfelelő fajtákban.

Eddig csupán az ultra rapid és fényudvarmentes lemezgyártmányokat volt módunkban kipróbálni és eredmény gyanánt bátran állíthatjuk, hogy úgy a szemcsézet finomsága, mint az emulzió érzékenysége tekintetében nemcsak eléri, de igen sok esetben túl is haladja a nála drágább külföldi lemezgyártmányokat. Az *Adria* ultra rapid lemeznél amit hibáztatnunk kell, az is erény, s ez a vörös fény iránti

igen nagy érzékenysége. A fényudvarmentes lemezek is mindazon kiváló tulajdonsággal bírnak, mint a külföldi hasonló gyártmányok, csak hogy olcsóbbak.

A többi lemezgyártmányokra még visszatérünk.

Richard Jahr dresdai lemezgyár nyolcféle lemezgyártmányát küldte be, úgyszintén az Agfa r.-t. izolár- és chromolemezének egy-egy mintáját és egy doboz úgynevezett gyors fixáló port. Kipróbálás után véleményünket nyilvánosságra fogjuk hozni.

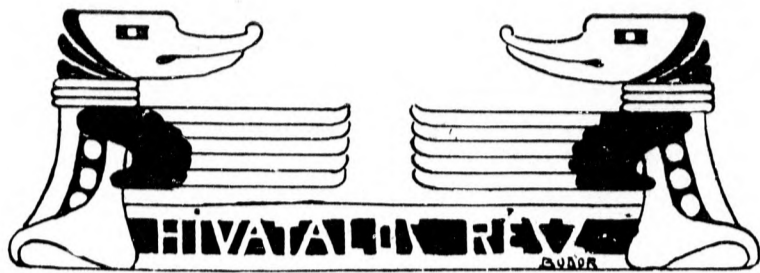
□

ADÁS, VÉTEL, CSERE

Eladó egy 13×18-as „Union“ Klapp-kamera f. 63 Union doppel anasztigmával, 3 Rolljalonsie kassettával és bőrtokkal, Newton keresővel felszerelve. Eredeti ára 630 korona, kapható 230 koronáért. Megtekinthető Török Sándor Opera gyógyszertárában, Fritz Sándornál (Budapest, Andrassy-út 26.).

Eladó nagy bélyeggyűjtemény. 10.000 különféle levélbélyeg, a világ minden részéből csupa szép, tiszta válogatott példány kb. 15.000 márka katalogus értékben igen jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Goerz-Anschütz (13×18 nagys.) kamara 3 dupla kazettával és tokkal igen jó karban eladó 180 koronáért. Móder István, Ujpest, Nyár-utca 19. sz.

A Magyar Amatőrök Országos Szövetsége.

Értesítés. A Magyar Amatőrök Országos Szövetségének igazgatósága értesíti a tagtársakat, hogy a műterem és a laboratóriumok elkészültek és a tagok részére immár nyitva állanak. Kiváló gond fordított arra, hogy minden eszköz, mint gépek, használati tárgyak elsőrangú minőségben szereztesse be és intézkedés történt arra is, hogy a dolgozni kívánóknak minden időben rendelkezésére álljanak. Egyben értesíti az igazgatóság a tagtársakat, hogy a Szövetség alapszabályainak egy példányát minden egyes tag a mai laphoz mellékelve kapja.

□

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk terjesztésében nekünk segédkezést nyujtani és amatőrismerőseik címét velünk tudatni szíveskedjenek. Mi viszont minden egyes ily címre készséggel küldünk ingyen mutatványszámot.

□

Actien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikation, Berlin SO. 36.

Photographische Abteilung

„AGFA“ GYORS FIXÁLÓ-SÓ

Német birodalmi szabadalom bejelentve

∴ Kapható a foto-üzletekben ∴

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Rendkívüli gyorsan ható savanyu rögzítő-fürdőt ad és e hatása a fürdőnek fokozódó kihasználásával alig észrevehetően csökken. ∴

♥ Diszített eredeti bádogdobozokban: ♥

Nagyság	I	II	III	„Agfa“ gyorsfixáló-fürdő
Elegendő	400cm ³ -re	1000cm ³ -re	2000cm ³ -re	fixáló-fürdő
Elegendő	80 neg. ⁹ / ₁₂	50 neg. ¹⁸ / ₂₄	100 neg. ¹⁸ / ₂₄	cm negatív-hez
Korona	— .50	— .90	1.55	

♥ Töltények (üvegcsövekben): ♥

100 cm ³ fürdő	20 drb	9×12 centiméteres negatív-hez elegendő
Darabja korona	— .30	— Dobozonként à 10 drb korona 2.60

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

Uj!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. D. Budapest. Hogy melyik előhívó és más egyéb vegyszer gyártmányokat használja a sok közül, melyeket széltében és hosszában hirdetnek a cégek, határozott választ nem igen adhatunk, mindenki azzal dolgozik, amelyet jónak talál, bár lehet állítani, hogy minőség és jóság tekintetében nem igen van különbség, akár Agfa-, akár Hauff-, Bayer- vagy Geka-féle legyen is, mi leginkább az utóbbi gyártmányt használjuk úgy előhívó, mint színező fürdők tekintetében és eddig még meg vagyunk vele elégedve, tessék Önnek is megpróbálni, úgy tudjuk, minden foto-üzletben kaphatók.

K. Margit Budapest. Kérelmének, hogy képeiről bírálatot mondjunk és hibáira figyelmeztessük, nagyon szívesen teszünk eleget. Hogy általánosságban kezdjük, képeinek beállítása, az alakok elhelyezése ízléses és nem sablonos, nem pózolt, ezek már oly tulajdonságok, melyek már nemcsak kezdő, hanem haladotabb amatőröknek is dicséretére válnak. Az egyes képeknek technikai kivitele ugyan még kezdőre vall, de ha szorgalmasan tanulmányozza lapunk Eljárások című rovatait és egyes tanulmányos cikkeit, ebben is kellő jártasságra fog szert tenni. „Arckép-tanulmány” című képén az elhelyezés nagyon jó, főhibája a képnek, az arc világításának túlkeményisége és teljes élelten volta, ami onnan származik, hogy az asztalon levő tárgyakat állította be élesen. Az ablakon beáradó erős fényt függönyözéssel kellett volna tompítani. Figyelmébe ajánljuk Révész Zoltán munkatársunk „Barangolások” című cikksorozatának azon részét, mely a portré-fotografálással foglalkozik, sok hasznos dolgot fog belőle tanulhatni. Tájékp-fotografáláshoz színérzékeny lemezt tessék használni, mert a közönséges lemezek nem adják vissza a színárnyalatokat, amint ezt különösen a „Részlet a

lágymányosról” című különben hangulatos képen is tapasztalhatja. Legjobbak képei közül a margitszigeti felvételek, melyek nagyítást is érdemelnének.

St. J. gyógyszerész, Erdő-Szt-György. Beküldött cikkéből még egy számra telik, a kéziratból mindenesetre jó volna, ha a folytatásokat mielőbb beküldeni volna szíves. A múlt cikkben felmerült iráshibákat jelen számunkban kikorrigáltuk s ezt tettük volna szíves figyelmeztetése nélkül is, miután a hibát a lap megjelenése után azonnal észre vettük. Ami a beküldött képeket illeti, közülök a „Hazafelé” című utcárészletet már legközelebbi számunkban kiadjuk. A családi képek egy szerető férjnek és gyermekét imádó apának, nagyon kedves emlékei, de legnagyobb sajnálatunkra még sem olyanok, melyekből felfogás, beállítás és technika tekintetében olvasóink tanulhatnának. Szíveskedjék tanulmányozni lapunkban eddig megjelent gyermekfelvételeket és a szerzett tapasztalatok felhasználásával bizton hiszszük, hogy kedves gyermekének arcképében már legközelebb gyönyörködhetünk mi is, olvasóink is. A beküldött képeket nem szükség felragasztani, a fősúlyt a kifogástalan technikai kidolgozásra fektetjük csupán.

N. E. pénzügyőri főbiztos, Besztercebánya. A képet és becses levelét vettük és legközelebb visszatérünk mind a kettőre. Ugyanis a színes fényképezésnél előforduló hibákkal és nehézségekkel legközelebb cikkben óhajtunk foglalkozni, amidőn is Uraságod adatait is felfogjuk használni. Mindenesetre fogadja üdvözlötünket, hogy a fényképezésnek ezen szép, de nehéz ágával oly behatóan foglalkozik. Képeire vonatkozó kérelmének eleget teszünk.

Szerkeszti és kiadja: KOHLMAN ARTÚR dr.

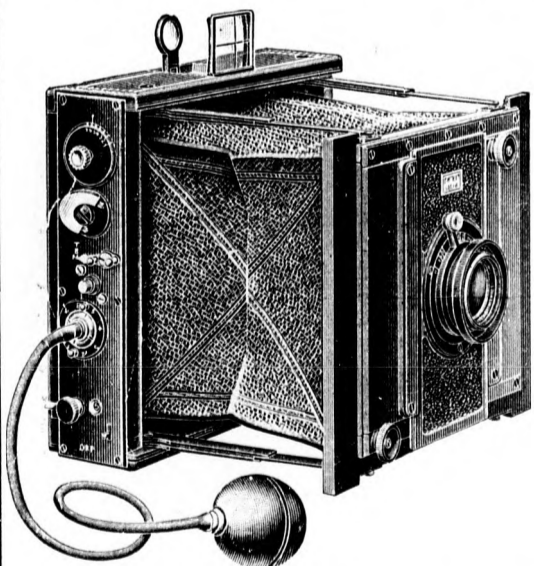
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Király-utca 89. sz.

Telefon 94-49.

Nyomda: „Patria” részv.-ársaság, Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

Goerz-Anschütz-Klapp-Kamara.

Goerz-féle „DAGOR”, „CELOR” vagy „SYNTOR” kettős-anasztigmatokkal.

Univerzális-készülék

amatőrök és szakfényképezők részére.

Könnyű, kis térfogatú és előkelő. — Toldalék a hátsó objektív használatához. — Goerz-féle tele-(táv)-berendezéssel távfelvételekhez is alkalmas.

Uj modell: _____

Kivülről beállítható, zártan felhúzható redőnyzár-, idő-, labda- és pillanatfelvételekhez (egészen 1000 másodpercig).   Labdafelvételek 1/2-5 másodpercig beállítható időtartammal.

Kapható az összes fotoüzletekben és a gyárosnál:

Optische Anstalt **C. P. GOERZ** Actien-Gesellschaft **Berlin-Friedenau 19.**

London

1/6 Holborn Circus, E. C.

Páris

22 Rue de l'Entrepôt.

New-York

52 East Union Square.

Chicago

Heyworth Bldgs.

Árjegyzék tényképező-készülékről és a Trieder-Binocle-ről ingyen és bérmentve.

■ MARX ÉS MÉREI ■
 TUDOMÁNYOS MŰSZEREK GYÁRA
BUDAPEST
 VI., ARADI-U. 60.
 TELEFON 21-06
 ♥ 60 munkás ♥

Gyártanak saját gyártelepükön mindennemű VETÍTŐGÉPET 130 koronától 3000 kor.-ig. Kétféle BENZIN-AUER-LÁMPÁT 400 GYERTYAFÉNYNYEL, teljesen robbanásmentes, JOBB és OLCSÓBB az eddigieknél.
 KITÜNTETVE: 1903-ban az Országos Iparegyesülettől új ipar meghonosításáért, 1906-ban állami ezüstéremmel versenyzéséért.

AMATŐRFÉNYKÉPESZEK FIGYELMÉBE
 Igen szép mélységű és plasztikus képeket adnak
a Mayering Károly által feltalált
Ophtalochromát folyadék-lencsék

Ezen nagy fényerősségű lencse magyar találmány és tizenhárom országban van szabadalmazva. Ugyazint ajánljuk a folyadék-lencsével ellátott különféle nagyítóüvegeinket, ezek a tömör-üvegből készült üvegeknél jobbak, mert a szemre nem hatnak megerősítőleg.

FOTOGRAFIAI OBJECTIVEK ÁRAI

A 6×9 normal objectiv	kor.	25
A 9×12 " " " " " "	"	40
A 13×18 " " " " " "	"	60
A 6×9 szabályozható pillanat-zárral ellátva	"	30
A 9×12 " " " " " "	"	45
A 13×18 " " " " " "	"	75

TELJESEN FELSZERELT KAMARÁK ÁRAI

A 9×12 Állványos..	kor.	70
A 13×18 " " " " " "	"	100
A 9×12 Juno Klapp kamara	"	75
A 9×12 Varitás " " " " " "	"	100
A 9×12 Royal redőnyös kamara..	"	150
A 9×12 Trix Klapp ..	"	135
A 9×12 Hallo film Klapp ..	"	145

NAGYÍTÓ ÜVEGEK ÁRAI

1 drb 65 mm. olvasó-üveg	kor.	3
1 " háromlábú nagyító (lupe)	"	4
1 " tizenhatszoros nagyító (orvosi lupe)	"	4

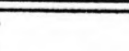
Ismertető képes árlapot ingyen és bérmentve küld **Mayering és Társai**
 OPTIKAI FOLYADÉK-LENCSE MŰSZERGYÁRA
 BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 30 (Mezzanin)

VINDOBONA **REMBRANDT**

Vindobona-lemezek
 elérhető legnagyobbfokú érzékenységük és tökéletes megbízhatóságuknál fogva a téli időszakra nélkülözhetetlenek. ==

Vindobona-brómezüstpapír papírok és levelezőlapok. ==

Nappali előhívós papírosok és kartonok. ==

Negativpapírok
 a téli időszakra legmelegebben ajánlhatók. ==

(Szabadalmazott és lajstromozott szó- és kép-védjegy.)

Egyedüli specziális papíros, mely vékony, szürke, egyhangu (flau) és csaknem teljesen hasznavehetetlen negativekről is teljesen használható másolatokat ad. =

Kezdőknek és minden nehezebb, így pl.: Röntgen- és Mikrofényképekhez megbecsülhetetlen értékű. ==

Rembrandt-levelezőlapok vékony (flau) negativekhez. ==

Másolat közönséges papíron.

Másolat Rembrandt papíron.

PHOTO-CHEMISCHE-FABRIK FERDINAND HRDLIČZKA
 VII/3, ZIEGLER-GASSE 96. WIEN VII/3, ZIEGLER-GASSE 96.

Megrendeléseknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

ADRIA

Teljesen UJ RENDSZER szerint készül a
DIACHROM-LEMEZ
mely az általános és a sárga, ugyancsak a zöld színek iránt a legnagyobb fokban szinérző. Sárga üveg nélkül használható. A legfinomabb szemcsével bír, hosszú ideig eltartható és ŐSZI s TÉLI tájfelvételekről ellentétben gazdag, tiszta negatívot ad.

== A „DIACHROM“-LEMEZÜNK ==
a legjobb SZINÉRZŐ lemezekhez tartozik.

Rigler József Ede r.-t.
Foto-ipari osztálya BUDAPEST
Raktárak: Berlin, Konstantinápoly,
München, Rusztsuk, Wien. ∴

Minták és B. árjegyzék költségmentesen

Lemezek Papirok

LUMIERE
résztársaság
LYON
FRANCIAORSZÁG

Vegyiszer

Lemezek és filmek Σ (Sigma) jelzéssel
a legérzékenyebbek a világon.

Artochromatikus és fényudvarmentes (Antihalo) lemezek.

Uj! „ACTINOS“-papiros Uj!
közvetlen kimásoláshoz. Végtelen tartósságu friss állapotban. Fixálófoltok nem léteznek többé.
FÉNYES FÉNYTELEN CSIKOS FÉMSZERŰ

„Stenodoses Lumiere“
vegytisztá termékek a fényképezéshez száraz állapotban
= 50 vagy 100 kcm. fürdőhöz pontosan lemérve =

Megrendelhető:
BERNH. WACHTL WIEN
Kirchberggasse 37.
vezérképviselőnél.

Kényelmes amatőrök
csakis
Ernemann „Heag XII“
gépet vesznek

k. b. (ca.) 2·8 cm. vastag.
ca. 550 gr. nehéz.
Optikája elsőrangú.
Kihuzata 27 cm.
Sektor-zár.
Mérsékelt ár.

Kérjen
12. sz. árjegyzéket
ingyen és bérmentve.

Heinr. Ernemann Act.-Ges.
DRESDEN-A. 21.

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

Spitzer „Piccolo“ zseb állványa

kényelmesen zsebben hordozható, a hol is összerakva kisebb egy szivartárczánál.
Bámulatosan sokoldalú használhatóság. ···· Meglepően egyszerű és gyors megerősítés bárhol.
 Ezüst- és aranyérmekkel sokszorosan kitüntetve. ···· Bel- és külföldön szabadalmazva.

A „Piccolo“ használatban

Ára 5 márka.

Viszontelárusítók magas árengedményben részesülnek.

Utolsó újdonság!

„Vezuv“ villanó-lámpa

A világ legolcsóbb és legjobb villanó-lámpája!

Szolgálat felmondása (csütörtök) kizárt. Egyszerű kezelés. Zsinórja meghosszabbítással 100 méternél is hosszabbra húzható ki, teljesen rázkódtatás nélkül. ····

Ára 100 gyújtólapocskával együtt 2 márka 75 pf.

Kérjük a 86. sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Kaphatók minden fotoüzletben vagy közvetlenül:

OTTO SPITZER, Berlin W. 30. Fabrik photograph. Apparate und Bedarfsartikel

SIMON MIHÁLY

ELSŐ MAGYAR FÉNYKÉPEZÉSI MŰASZTALOS BUDAPESTEN, VII. KERÜLET, RÓZSA-UTCA 15. SZ. (Wesselényi-utca sarkán).

KÉSZIT: Utazó, műterem- és reprodukció kamarákat. Készülékeket cinkografiai intézeteknek és a háromszínyomás céljaira. Minden e szakba vágó munkát és javításokat precíz kivitelben, gyorsan és szolid árák mellett végez.

TELEFON 82—33.

BUTOROK

és irodai berendezések

modern kivitelben, tartós minőségben olcsó árák

FÁY ANTAL műbutorgyárosnál

Budapest, Ujvilág-(Simmelweiss)-utca 4., a sarkon.

SEY DEZSÖNÉ

czimbalom tanintézete

Rákóczi-ut 34. szám.

»»» Havi tandíj 12 korona. «««

KÖNIG ÉS BAYER

FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE

Ajánlkozik a legjobb egy- és többszínű klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.

BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 32.

Kis állatok részére állatorvosí rendelés

ÖHLER BENŐ állatorvosí rendelőjében
 — délután 3-tól 5 óráig —

Telefon 80—10. Budapest, VII., Erzsébet-körut 2., I. em. Telefon 80—10.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papirok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindenemű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére. Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

SCHWERTER Aristo-papiros

(chlorezüst-zselatin-papír)

a „Vereinigte Fabriken photographischer Papiere“ gyártmánya magas érzékenységű, gazdag ezüsttartalmú kimásoló papiros, melylyel a legnagyobb fényekben és legmélyebb árnyékokban is igen finom részleteket felmutató **brilláns** másolatok érhetők el.

Ára: fél csomagolásban K — **40**, egész csomagolásban K — **75** csomagonként. Ezen árak a fényes, pensée és fénytelen fajtákra egyaránt vonatkoznak. Kérjük a „Schwert-Papier“-papirokat az összes foto-üzletekben és ha valahol nem volna kapható, forduljunk:

a magyarországi-ausztriai vezérképviselőhöz:
Commandit-Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

Photographische Industrie.

WIEN

IX, Schütz-Strassnitzky-Gasse 12.

Mindenki, aki a Schwert-papírt csak egyszer is megpróbálta, csupán csak ezt használja azontul.

Árjegyzékek Schwert-celloidin, gázfény- és bromezüst-papirokról **ingyen és bérmentve** a vezérképviselőnél kaphatók.

ALAPITVA
1858-ban

R. A. GOLDMANN

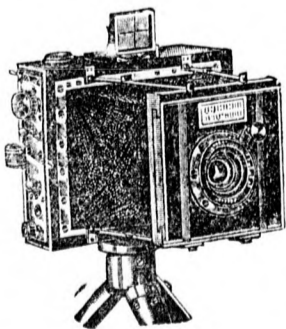
ALAPITVA
1858-ban

FABRIK PHOTOGRAPHISCHER APPARATE

VIKTORGASSE Nr. 14 ● WIEN IV/2 ● VIKTORGASSE Nr. 14

Ajánlja legjobbhírű, általánosan ismert

utazó- szalon- reprodukáló és pillanatkamráit,

melyeknek **ELŐNYEI** röviden összefoglalva a következők: redőny- és gördülőzár, a mely kívülről az egész lemezszélességtől 2 mm.-ig állítható be, redőnyszélességük és rugófeszültségük kívülről szabályozható és leolvasható. A redőnyzár pneumatikus kioldással bármily hosszú időfelvételekre is használható. Objektívja mindkét irányban a legnagyobb mértékben eltolható és a vetítési területre teljesen középpontiasan szerelt s a mi által egyenletesen eloszló élesség érhető el.

LEGNAGYOBB
UJDONSÁG:

KLAPP-KAMARA

Legnagyobb szilárdság és az ollószerkezetnek legnagyobbmértékű könnyedsége. A kivitel leg-tökéletesebb pontossága. **OBJEKTÍVEK:** C. P. GOERZ r.-t. Berlin, CARL ZEISS Jena, VOIGTLÄNDER & SOHN r.-t. Braunschweig, C. A. STEINHEIL SÖHNE München és

E. SUTER Basel. — Gazdagon illusztrált **ÁRJEGYZÉK INGYEN ES BÉRMENTVE**. Kérjük a GOLDMANN-féle **KLAPP-KAMARÁNAK** most megjelent művészi kivitelű illusztrált ismertetését, a mely egyúttal **KITŰNŐ**

UTMUTATÓ KEZDŐK ÉS HALADOTTABBAK RESZÉRE.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

AZ AMATŐR MŰMELLÉKLETE

RÉVÉSZ ZOLTÁN

Tavas